

Una qüestió de principis

- En molts catalans no independentistes, la decisió del TC provoca la sensació d'una altra batalla perduda

ANTONIO FRANCO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 1 de juliol del 2010

Com passa sovint en les relacions Catalunya/Espanya, hem de convenir que Madrid, en el sentit més ampli d'aquesta paraula, no entén gairebé res del que pensem sobre el que ha decidit el Tribunal Constitucional (TC). Els més pròxims a nosaltres consideren que la sentència del TC és acceptable per a la majoria dels catalans, i que fins i tot hauria de ser rebuda amb agraïment. El seu argument és que salva «l'ànima de l'Estatut», la seva essència, el seu signe d'avanç en la descentralització i en l'autogovern de Catalunya. Subratllen que el saldo és positiu: el PP va recórrer 114 articles i només se n'han declarat inconstitucionals 14. La resta, diuen, és únicament filosofia interpretativa sobre com s'han d'entendre uns quants (23) articles més als quals no es toca ni una coma.

Madrid no considera lògica la reacció del president de la Generalitat. Els sorprèn i els desborda que José Montilla parli de «decepció», «indignació» o que digui: «Acatem, però no compartim». Els xoca l'anunci que la reivindicació continua per aconseguir sense retallades, quan sigui, l'Estatut que van pactar i que van aprovar el Parlament i el Parlament espanyol, i que van ratificar després els catalans. I rebutgen les mobilitzacions que convoca, com a resposta democràtica i legal, la Generalitat. En la mateixa línia, no consideren lògic, els sorprèn i els desborda que la societat civil catalana estigui majoritàriament d'acord amb Montilla i se senti agredida per la sentència.

Es tracta d'una qüestió de principis. Pel que sabem fins ara, els jutges únicament s'han carregat de manera frontal allò que afecta el seu propi gremi, la descentralització efectiva de la justícia, i el que afecta l'essència del Defensor del Poble, en guerra contra l'Estatut probablement perquè el Síndic de Greuges el substituïa a Catalunya a gairebé tots els efectes.

Encara que aquesta afaitada de l'Estatut soni a violí centralista interpretant el *No pasarán*, les altres conseqüències pràctiques de la decisió caldrà veure-les. La història ens dirà d'aquí uns anys si servia o no que el terme nació estigués degudament recollit a l'Estatut quan la majoria dels catalans consideren –i saben– que Catalunya és una *nació*, i els importen un rave les suposades diferències entre *nació* i *nacionalitat*.

El mateix passarà amb la qüestió que la llengua catalana no sigui considerada, estatutàriament parlant, com a «preferent» en la relació de les administracions amb els ciutadans o en l'ús dels mitjans de comunicació públics. Això pot estar o no a l'Estatut, però sembla difícil que des de fora ningú pugui impedir la voluntat inequívoca que tenen en aquest sentit totes les institucions catalanes. S'ha fet fins ara sense que ho recollís l'anterior Estatut, i no és probable que això canviï ara. No busco consols: assenyalo com funcionen a la pràctica les coses. El TC es fica en un vesper quan intenta anar contra la llei de la gravetat...

En un altre tema clau, Catalunya, tot i l'ofensiva específica contra la immersió lingüística en l'ensenyament o el model únic escolar, salva aquí la seva essència. Tot continuarà igual. Únicament lamenta la incomprensió enfront del que s'està demostrant que és pràctic. S'ha

d'aclarir, no obstant, quan coneguem els textos concrets, si en allò que no figurarà explícitament a l'Estatut sobre finançament autonòmic, caixes d'estalvis, algunes qüestions del dret civil o altres matèries, es podran o no salvar aquests altres continguts a través de pactes polítics concrets i legislacions sobre cada cas, tal com ja es feia fins ara.

MADRID faria bé d'entendre que la decepció de Catalunya és essencialment per l'estatus polític. Molesta profundament que un pacte polític amb l'Estat i la voluntat popular dels ciutadans puguin ser alterats per un tribunal. I encara menys per un TC moralment desprestigiàt, ja que no ha estat renovat preceptivament perquè amb altres membres hauria sortit una altra sentència, potser millor. La manipulació política sobre el TC fa que les seves sentències siguin, agradi o no, subjectives i relatives, i aquesta és la raó que determina que ha estat un gravíssim error donar-li potestat sobre el que ha expressat l'opinió pública en un referèndum.

Al PP diuen que el debat queda tancat. Em sembla una opinió ingènua. En política tot està sempre obert, i encara més quan es produeixen errors com els que hem viscut en aquesta qüestió. Per tant, seguirà el debat; es reobre, com en la transició, el clamor català del *¡Volem l'Estatut!* referint-nos al text anterior a aquesta retallada; continuaran les polèmiques sobre l'encaix de Catalunya a Espanya, i es produiran mobilitzacions. Així és la vida. Però que sàpiguen els il·lustres membres del TC que la seva sentència provoca en molts catalans, entre altres coses, la sensació d'una altra batalla perduda. Són precisament els catalans que no estan per la independència, però sí per una Espanya diferent, més oberta i amb més reconeixement de la personalitat de les

seves nacions. O diguem simplement nacionalitats perquè se
n'assabentin bé els juristes centralistes.